

REFLECTIES BIJ ONTHEMING

Uit het dagboek van het circusproject

Donderdag, 3 juni.

Tildonk - Neerijse. 16km.

Als je aanstalten maakt om te vertrekken ben je al weg? Alhoewel...

Wij schijnen maar niet op pad te geraken. 't Wordt uiteindelijk 11.30 u. Die rotte wasmachine krijgt alle schuld. Ook al zijn we reeds sinds dinsdagavond wasvaten aan 't insteken, de droogkast aan 't vullen we geraken niet bij. Resultaat: Nog een heleboel natte spullen die meemoeten en Rina heeft niks om aan te doen behalve vochtige kleren - niet zo'n beste start.

Nog een glas Blanche de Limoux en daar gaan we, ontroerd, nog een laatste keer wuivend naar de thuisblijvers en de achterban.

Zo vaak heb ik dit reeds meegemaakt - aan de andere kant - maar dit is anders, spannender, pakkender. Deze keer zijn de rollen omgekeerd, Jef en Tine blijven thuis.

Eens op weg schieten we goed op al begint het na een poosje wat te regenen. In de namiddag wordt het gieten.

Het tempo van de kar ligt hoog en na enkele uren geraken Stan en Maja achter. We vinden een idyllisch kampeerplaatske in 't bos van de graaf, zelfs de boswachter geeft ons z'n zegen.

Ondanks de krijtboodschappen duiken de twee anderen niet op. Francis en ik gaan dan maar boodschappen doen in Neerijse-centrum, 3 km. verderop terwijl Rina en Bas op de kampplaats blijven.

Misschien vinden we daar Stan en Maja. En, effectief, toen ze ons niet meer zagen zijn ze maar naar Neerijse-kerk gegaan.

Teleurgesteld zijn we als Stan verraadt dat ze gelift hebben. 'Zo'n klein stukje', volgens Maja, 'het vernoemen niet waard'. We geloven hen maar proberen uit te leggen dat het daar niet om gaat.

Maja vindt Stan een klikker. 'Je moet samenspannen tegen de opvoeders' vindt ze. Stan repliceert dat hij zulke dingen nu eenmaal niet kan zwijgen.

'Of we hen nu zullen terugsturen, of ze straf krijgen?' Ze verwachten zoiets. Ik zeg hen dat we hieraan niet willen meedoen, dat we 't alleen stom vinden.

Vrijdag, 11 juni.

Flavion - Doische. 20km.

Moet dringend 'ns wat vertellen over onze ochtendrituelen die heel wat uitgebreider zijn dan bij een klassieke voettocht.

8 uur: Opstaan, wassen, ontbijten en dan pakt iedereen zijn rugzak en tent in. De tenten mogen op de kar, rugzakken worden gedragen.

9 à 10 uur (afhankelijk van de energie waarmee onze schatjes ertegenaan gaan): De huifkar inpakken, alles heeft een vast plaatske en moet ook vastgemaakt worden, een heel karwei. Zo moeten de twee curverbakken waarin we het eten stockeren steeds onderaan komen te zitten, Baccara's eetemmer en graasketting kunnen er dan net naast. Ook bovenin moet de orde gerespecteerd worden, 't zit ook aardig vol: Koffer met jongleermateriaal, een andere met vuurmateriaal, ton met paardenkrachtvoer, tentjes, kookpotten, E.H.B.O....een hele klus.

Rond 10.30 uur, als dat dan allemaal achter de rug is, wordt Baccara gekamd en ingespannen.

Dat de af te leggen kilometers minder zijn is zeker geen overbodige luxe.

Er wordt trouwens ook verwacht dat we repeteren en een circusspectakel in mekaar toveren. Kortom, de

dag is nog steeds te kort om dit alles te verwezenlijken.

7uur: De smid komt Baccara beslaan, vraagt uit sympathie 800 BEF. i.p.v. 1600.

Voorbije nacht spoelde de wereld weg in een zondvloed, Rina's tent is nat, wij ontwaken in een plas.

Er staat een hevige wind, wie zijn tentje loslaat is het kwijt.

Moeten roepen om boven het gegier uit te geraken, iedereen, Baccara inclusief is nerveus, zenuwachtig getrappel en gelach is 't resultaat.

Bij het buitenrijden verliest Francis zijn evenwicht, schuift uit, valt op z'n twee ellebogen. Stan gilt: 'Francis ligt onder de kar!' Ik begin te lopen, Stan overdrijft gelukkig, loos alarm, geschaafde ellebogen en een kapotte trui. Pijnlijk maar er valt mee te leven.

En dan zijn we weer op weg: Geen blaffende honden meer.

We zijn echt wel gerecupereerd.

Onderweg naar Flavion-dorp zien we op een wei nog een hafflinger, een kleiner broertje van Baccara. Hij volgt ons langs de weidraad en dan ineens ook op de straat, in volle galop om Baccara in te halen. Die kleine heeft een van de afsluitingspaaltjes omver gelopen!

Zal een mooi beeld zijn geweest: Francis, nietsvermoedend op de bok, Maja, Bas en ik luid roepend, molenwiekend met onze armen er achteraan. Piepende remmen, auto's die moeten stoppen, chaos in 't midden van een mooie, Ardense toch druk bereden baan!

Een verschrikte boer bereikt samen met ons de paarden, leidt de kleine uitbreker terug naar zijn wei.

Pauze in Flavion en dan verder naar Gochenée-kerk, een daling van 9%, een stijging van 12%, nipt maar net te doen, we kennen het klappen van de zweep al.

16 uur: Wij zijn er, Stan en Rina niet.

Verhuizen dan maar van 't dorpspleintje naar de plaatselijke kroeg. Nog 'ns twee uren later vertelt men ons dat ze gesignaleerd zijn op 9 kilometers van hier met de duim omhoog!

Ik blijf wachten, de anderen vertrekken, een plaatske zoeken richting Doische.

Schrijf het dagboek bij, erger me aan het trage stapritme van Rina en Stan en nog veel meer aan 't feit dat ze liften.

Mijn geloof in ons project wankelt deze dagen. 's Avonds, als de anderen reeds slapen praten Francis en ik erover, vinden in onze onzekerheid steun bij mekaar. Hebben we te hoog gegrepen? Is de opgave én te stappen én te repeteren te zwaar? Vragen we te veel van deze bijna-volwassenen die nog met zoveel hebben af te rekenen?

Waar zijn die podiumbeesten? De enthousiastelingen die elke circustechniek onder de knie wilden krijgen? Maar ook wij voelen dat we weinig energie overhouden om te oefenen. Je kan niet vragen van anderen wat je zelf niet kan opbrengen.

Ik moet denken aan een fragmentje uit de film over Mozart:

'En', vroeg Mozart aan de keizer, 'wat vindt U van dit muziekstuk?'

'Het heeft teveel noten,' antwoordde deze, 'het is te ingewikkeld.'

'Zegt U dan maar welke ik moet schrappen,' repliceerde Amadeus.

Ons project lijkt ook teveel noten te bezitten maar zodra je er ook maar een enkele schrapt zal het geheel heel anders klinken, heel anders zijn. Het wordt dus alles of niks!

Daarstraks ook weeral identiteitscontrole. Maja maakte me wijs dat ze er met onze paspoorten vandoor gingen. Die kan je alles wijsmaken. 'k Liep er glansrijk in tot groot jolijt van de anderen.

19 uur, 't begint opnieuw te gieten. Blijf de kerk fixeren alsof dat Stan en Rina sneller zal doen toekomen. Niemand in zicht, word ongerust. Daarvan word ik steeds zo moe, van 't wachten, niet

wetende wanneer en of ze wel komen. Verloren lopen kon bijna niet, 't was altijd rechtdoor. Maja komt het cafeetje binnen, mee wachten. Plezant, zo ben ik minder met de tijd, die voorbij kruipt, bezig.

Om 20.30 uur zijn ze er. Maak me lastig al hebben ze natuurlijk een plausibele verklaring. 'Wilden de weg afsnijden en zijn daarom door de velden en koeieweiden gelopen en hun oriëntatie kwijtgeraakt, neeneen, niet gelift gewoon iemand tegengehouden om de weg te vragen.'

Als ik nog geen grijze haren heb dan krijg ik ze wel! Ze vinden mijn lastig-woorden niet terecht.

Laat, op een prachtige plek in 't bos.

Bas Rambo geniet, de anderen niet.

Een vuurtje, nog wat gezever...

Nachtelijke regen. Redden nog een verloren gewaande sok, een paar schoenen en pull van de verdrinkingsdood, schuiven ze binnen in de voortent van de rechtmatige eigenaars.

Val na veel gepieker over 'hoe moet dit verder' in slaap.

Zondag, 13 juni.

Hargnies - Houdrement. 18km.

Nattigheid alom. Een frisse regenwandeling van 18 kilometer op het programma.

Zien er reeds uit als clochards, met niks propers of droogs meer om aan te trekken. De meisjes hebben te weinig warme kleren bij, vonden die fleezen van Oikoten te lelijk om mee te nemen. Mooi zijn was toen nog belangrijker dan warm hebben, wat nu wel gewaardeerd zou worden, maar 't is te laat.

Vertrekken en zijn na een 5-tal kilometers weeral doornat. Toch wordt er vrij snel gestapt. Eten in een bushokje.

De kruik gaat zolang te water tot ze barst.

Ze barst, een hele discussie over afspraken, taken, verantwoordelijkheden en liften komt op dreef.

'Waarom iets doen als iemand anders het toch doet? Waarom helpen met koken als Ingrid toch kookt?

Als ik iets moet doen dan moet men het mij vragen. Ik zie geen werk,...'en 'als het zo zit dan doe ik niks meer,...'

Ik kan het allemaal wel volgen maar probeer uit te leggen dat ik me vooral erger aan 't feit dat er wordt gelift, bovendien nog moe-zijn wordt gespeeld en evenmin een poot wordt uitgestoken.

Francis en ik zijn niet zo gelukkig met deze uitspattingen, maar 't moest ons toch even van het hart.

Gaan weer verder in een stemming die de vriestemperatuur benadert.

Rina wil een douche. 'Koen heeft gezegd dat er om de zeven dagen een douche moet zijn.' 'Misschien bedoelde hij wel dat we ons regelmatig fatsoenlijk moeten kunnen wassen,' opper ik. Francis wijst haar hulpvaardig een grote plas aan.

's Avonds wordt het beter, op een mooi bosplekje bouwen Francis en Bas een kampvuurtje en koken we voor het eerst met iedereen samen.

Maandag, 14 juni.

Houdrement - Sugny. 18km.

Repeteren doen we al dagen niet meer, kan ook niet met de aanhoudende regen. De kar wordt langzaam een rijdende stal.

Proberen wat achterstand op onze geplande route op te halen, 't lukt niet, wat we vandaag winnen verliezen we morgen.

Rina en Stan zetten een ruzie van gisteren verder, leggen het weer bij en beginnen aan een nieuwe ruzie. Misschien komen ze ooit wel zonder ruziestof te zitten?

Maja en Bas - twee handen op een buik - twee rollende lichamen over de grond, vechtend, lachend, gillend, speels genietend.

Bas, onze clown, Kamagurka-imitator houdt er met zijn humor vaak de stemming in.

Op en neer gaat de slingerweg. Lopen een tijdje met ons hoofd in de wolken, letterlijk, tussen de met slijkgras begroeide heuvels in een spookachtige sfeer.

Stan en Rina verstoren de rust met een nieuw hoogoplopende ruzie die uit de hand loopt.

Rina staat dreigend met haar zakmes voor Stan: 'k Steek e mes in u pens, kom korter als ge durft!'

Stan: 'Doe ge 't dan, als ge durft, dan sturen z 'u terug naar Beernem!'

Dit gaat te ver, ik ga tussen beiden staan, stuur de ene vooruit de andere achteruit. Francis stelt nog 'ns t.a.v. Rina heel klaar en duidelijk dat dit niet kan. 'Verbale agressie o.k. maar het trekken van een mes wordt niet gepikt.'

Maja vangt een veldmuisje, stopt het genadeloos in een plastic doos. 's Morgens is het muisje dood.

In Sugny bezorgt de slager ons een scoutsterrein.

Waden door de natte wei, vol mistsluiers en koude. Dit kan geen zomer zijn.

We koken niet, willen frietjes eten.

Rina wil niet mee, wil alleen zijn. Krijg even het gevoel dat ze zal verdwijnen vanavond maar dan kan ik daar niks aan veranderen.

De man van de friterie bakt alleen in het weekend. Teleurstelling alom. In 't cafeetje ertegenover, bij de concurrentie, hebben we meer succes: Een moederlijke bazin bakt bergen eieren met spek en geniet van onze gezonde eetlust. Alle leed is weer vergeten. Ik voel hoe belangrijk deze gastvrijheden zijn voor de gasten. Dit is een wereld die ze niet kennen. Dit is harmonie!

Maandag 28 juni.

Amance - Vendevre-sur-Barse. 8km.

Alle records worden verbroken. Als ik om 8 uur opsta zitten Stan en Maja reeds te wachten bovenop een helemaal ingepakte rugzak.

Rond de middag zijn we in Vendevre, wachtend op de achterban, iets later ook ruzieënd over waar we gaan kamperen. Van een lieve oma mogen we op haar wei staan, twee kilometers buiten het stadje. Rina en Maja willen in de stad staan, in het centrum en als het even kan met een dancing naast de deur! We schuiven Baccara naar voren als zwart schaap dat voor alle ellende zorgt, met hem kunnen we onmogelijk hier blijven, we houden het been stijf. Krijgen nog een boel verwijten naar ons hoofd geslingerd, wij rotzakken gunnen hen nooit niks, zijn bazig,...

Zodra ik een nieuwe coalitie tussen de meiden opmerk ben ik op m'n hoede. 't Beloofd meestal niet veel goeds. Gek toch, ze kunnen mekaar niet rieken of zien, gunnen mekaar het licht in de ogen niet, totdat... totdat ze een gezamenlijk doel hebben ontdekt dat belangrijk genoeg is om een gemeenschappelijk front te vormen tegen ons. Een broze coalitie die gelukkig snel weer uiteen valt als de strijd is gestreden.

Zouden al de Oikotenjongeren hun begeleiders zo vervloeken?

Nadien, als ik begeleiders en gasten nadien samen zie hebben ze meestal zo'n warm contact, een nooit

meer te verbreken bondgenootschap. Hoe lang moet je daarop wachten? Wie garandeert dat het ooit komt? Waar is al die romantiek?

Of heeft een heleboel verzet ook gewoon met hun leeftijd te maken? Met het aftasten van grenzen op de rand van de volwassenheid? En wij zijn de volwassenen die hier en nu de grenzen zichtbaar maken, zijn voor hen vertegenwoordigers van het binnen de lijntjes lopen en daar verzet je, je toch tegen.

Op 't pleintje waar we iedereen opwachten staat een circus dat straks optreedt. De meiden versieren een gratis inkom voor zichzelf, beetje voorbarig misschien? Best eerst afspreken met de hele achterban. De tijd kruipt.

En dan is Tine er en nog iets later iedereen.
Party-time!

Donderdag 15, vrijdag 16 en zaterdag 17 juli.

Autun.

Wat kan ik dan vertellen over de vorige dagen? Dat de bom is ontploft? Dat dit crisis is? Dat ineens onverwachts het perspectief verschuift, net als ik dacht het bijna voor mekaar te hebben. Dat elk evenwicht hoe wankel het ook was onherstelbaar verstoord lijkt? Dat het meer pijn doet dan ik had verwacht?

Dat Oikoten op noodbezoek komt nadat wij hen vrijdag opbelden?

Dat Stan apechance heeft dat zijn rugzak werd teruggevonden en dat Maja en hij slaande ruzie hadden n.a.v. enkele hatelijke opmerkingen?

Er zijn een stuk of wat algemene waarheden die je, je herinnert, waarvan je denkt dat ze nog opgaan - dat rood warmte is en blauw koude, dat regen nattigheid betekent en mislukking pijn. Maar deze waarheden helpen je in dit geval niet verder. De zon verraadt niks. Een klare handleiding zou helpen maar die is nog niet geschreven.

Piekeren en ten lange leste rusteloos inslapen, in de steek gelaten door alles wat belangrijk is.

Francis en ik hadden een scenario uitgewerkt, rudimentair, maar waarvan moet je anders vertrekken. Helaas, ons enthousiasme kunnen we niet overbrengen, onze richtlijnen worden niet gepikt. Alles is stom, saai, belachelijk en we begrijpen hen niet.

We zoeken naar oorzaken, redenen, naar het waarom. Maar wie zal bevestigen of onze aangehaalde redenen juist zijn. De verklaringen komen altijd later als we ze het hardst nodig hebben maar ze lossen het probleem niet op. Kunnen hoogstens voorkomen dat we opnieuw in dezelfde valkuilen stappen, tenminste als onze veronderstellingen juist zijn.

Toch hebben wij nood aan verklaringen.

Vrees dat Francis en ik de lat te hoog hebben gelegd, dat we te goed wisten wat we wilden en daardoor de drempel te zeer hebben verhoogd. Ze zijn bang om op hun gezicht te gaan en wij zijn hen te weinig tegemoet gekomen.

We zijn zo kort bij mekaar gekomen, zijn zozeer een groepje geworden dat gezag van ons niet langer wordt aanvaard. Je kan niet deel uitmaken van een groep, er midden inzitten en toch ook de regie op je nemen.

Daarnaast hullen ze zich opnieuw zeer intensief in het imago van moeilijke jongere. 'Met ons weet niemand blijf, wij hebben d'r al veel tot wanhoop gedreven en als je het gemakkelijk wou hebben was je beter met studentjes vertrokken dan met ons, ze hadden jullie toch verwittigd?'... enz.

Ik voel dit als een mislukking, als 'terug naar af'.

Besef dat we veeleisend zijn. Net nu iedereen in het stappen geloofde en in zijn eigen kunnen hierrond wordt er weer wat nieuws geëist: Circus spelen. 't Brengt nieuwe onzekerheden en daarmee gepaard

gaande spanningen mee.

Wij willen nog verder, niet onvoorwaardelijk, niet ten koste van... maar we willen er nog heel graag geraken. Daarom is dit dan ook het moment om de versterking van Oikoten te vragen, Francis en ik hebben beiden het gevoel dat het nog te lijmen valt, dat er nog geen onherroepelijke dingen zijn gebeurd. Langer wachten maakt misschien alles kapot.

Vanavond zullen ze er zijn: Leo en Jef. Tine verhuist vandaag en kan niet weg, Koen is met vakantie.

Hebben sinds gisteren de boel, de boel gelaten. Iedereen doet maar wat ie wil.

17 uur. Nervositeit hangt in de lucht, ze hangen allemaal wat rond de tentjes, niet goed wetende wat te doen, welke houding aan te nemen. Ze maken zich sterk voor wat komen gaat. Ze vrezen dat wij toch gelijk krijgen, want het zijn mijn collega's, mijn vrienden en die zullen wel partij trekken. Het gaat niet over 'gelijk hebben of gelijk krijgen' het gaat erom hier uit te geraken. Ik ben ervan overtuigd dat iedereen z'n zegje zal mogen doen, dat er naar iedereen geluisterd zal worden maar kan het niet overbrengen.

17.30 uur. Leo en Jef rijden de wei op, beginnen met de sfeer wat op te snuiven, beslissen nadien om die avond nog met ons te praten en morgen met iedereen van de groep apart.

Vertellen ons verhaal, praten nog lang door, blijven praten en praten en praten, bezorgd, ongerust, geruster nu we ons warm omringd weten...

Zondag, 18 juli.

Autun.

Iedereen verhaalt waar 't volgens hem om gaat. Dan trekken de onderhandelaars zich discreet terug om te beraadslagen en wachten wij hun vonnis af.

Wachten, wachten,...omdat er niets anders opzit.

Niemand wil stoppen, dat wordt hoe langer hoe duidelijker. We willen allemaal verder tot het bittere einde, als we nog mogen... It is out of our hands. Er zullen koppen vallen, ze zullen een ultimatum stellen,.. er wordt zo vanalles geopperd. Zoals: 'ik ga lopen als ze me mee terug nemen, ik ga alleen verder',...

En dan zijn ze er, Jef en Leo.

Vinden dat we al ver zijn geraakt, dat er al veel is gebeurd maar evenzeer of misschien nog meer dat het 'kader' wat zoek is en dat kader is 'circus' en dat betekent dat we moeten optreden, niet binnen een week, niet binnen vijf dagen of morgen, NEEN, VANAVOND!!!!

Het ultimatum slaat in als een bom! Wie vanavond niet mee optreedt doet niet meer mee, gaat terug naar België.

Het werkt, de groep schiet in actie zoals nooit tevoren.

De noodbezoekers verdwijnen voor enkele uren.

Tranen en zweet en intens geoefen, vier zenuwslopende uren later staan we zo ver dat we de straat opdurven - of eigenlijk niet - maar Oikoten heeft ons het mes op de keel gezet. Mogen dan gelijk hebben maar beseffen niet wat ze ons aandoen!

Spanning stijgt, neen, geen honger, te veel zenuwen. Maar als onze bezoekers ons een warme maaltijd voorschotelen eten we.

Showtime!! Tijd voor de 'première'!

CIRCUS KATASTROFE is geboren na een lange pijnlijke bevalling.

Kader: Het enige pleintje dat Autun rijk is met wat cafeetjes errond. Niet zoveel volk maar dat maakt niet uit.

21.30 uur: Het startschot. Klamme handen, knikkende knieën, droge kelen, angst om af te gaan, there is no bussiness like showbussiness!

Francis, doodmoe, is op z'n best, praatvaardig met zijn zuiders accent volk-lokkend.

Maja, La plus grande, op de stelten, Stan alias Mister Patchwork, wat krampachtig maar uiterst geconcentreerd over het glas wandelend. Rina, ontsnappend uit een grote zwarte zak en boeien, Bas foutloos gooiend, vendelzwaaiend.

Francis spuwt vuur en dan het applaus!!

Het resultaat: Niet perfect maar iedereen kickt, geniet,... Jef en Leo stralen zo mogelijk nog meer!

Vijftien minuten na de start is het allemaal al voorbij. We zijn een circusspectakel en 81 FF. rijker.

Rina loopt de hele verdere avond op wolkjes, vliegt ons rond de nek, wil het theater in op de planken staan,...

Dit maakt alles de moeite waard, dit is geluk, het soort geluk dat half magie en half euforie is en onmogelijk kan blijven duren.

Het noodlot is afgewenteld - we zijn er nog niet maar we gaan verder.

Tot laat in de nacht zingen we, drinken wijn...

Weer te laat..., veel te laat...

Maar 't zijn zulke momenten die alle plooiën gladstrijken, 't leed doen vergeten.

Zondag, 25 juli.

Gueugnon - Digoin. 17km.

Een mooie route die iedereen snel stapt, of toch de eerste 14 kilometers. Daarna blijven Stan en Maja achter.

'Hoe ver is 't nog? en Hoeveel kilometer hebben we al gedaan?' De magische vragen die vermoedelijk in elke tocht oneindig veel keren worden gesteld. Ze vroegen het voortdurend terwijl ik het eigenlijk niet wist, er niet op lette, het niet belangrijk vond en vind. Heb er nooit behoefte aan gehad om kilometerpaaltjes te tellen. De jongeren telden ze wel. Natuurlijk kon ik wel een schatting geven maar die werd dan meteen betwist. Duwde dus gewoon de kaart in de handen van de vrager, 't leek de oplossing. Het excuus, 'ik kan geen kaartlezen' ging na een maand niet meer op. 't Verwijt 'we maken weer omweg', was reeds lang teniet gedaan.

Maar steeds minder hoor ik nu deze vragen. 't Zal dus niet meer zo belangrijk zijn?!

Rina overtreft zichzelf, loopt deze dagen zelfs voor de kar.

Vinden aan de stadsrand wonderwel een mooi plaatske om te slapen, een wei, achterin, weg van de grote baan en voorbijrazende auto's.

Gaan op zoek naar een pleintje om op te treden. De caféhouders zeggen ons:'Voor 19 uur of 't wordt hier doods'. We doen ons best maar Stan en Maja die we laat terugvinden aan een andere kerk, maken dat we pas om 20 uur op 't kerkpleintje staan. Publiek: bijna te verwaarlozen. Opbrengst: 0,00000 FF.

't Kan alleen beteren maar wanneer???

Dinsdag, 3 oogst.

St. Laurent la Conchère - Crainvilleux. 24 km.

Sinds enkele dagen menen Stan, Maja en Rina afwisselend. Francis zit naast hen op de bok. 't Gaat goed en ontspannen en onze kroost vindt dat ze eindelijk ook voor vol worden aanzien.

Bel met Oikoten i.v.m. Tines meestappen. Bestoef onze gasten nu alles vlot loopt.

Te vroeg hallelujah gekraaid!

2 kilometer achter Crainvilleux, Maja ment, schrikt Baccara van de immense sproeiers op een veld en slaat op hol. Stan en ik lopen zo'n driehonderd meter achter.

Zie het gebeuren voor het echt gebeurt, zet het op een lopen zonder iets te voelen, ik kan echter niks doen.

Als in een vertraagde film: Francis neemt de teugels over, Maja springt van de kar en dan neemt Baccara een scherpe rechtse bocht, de weg af, de gracht over, de prikkeldraad door. Francis vliegt in een wijde boog en landt een viertal meter verder in de wei!

Ik heb geen enkel geluid gehoord van Maja, Bas of Francis maar mijn oren suizen, ik ren nog steeds.

Baccara stopt niet, gaat in galop met het voorstuk van de kar nog aan zijn tuig bevestigd, richting nieuwe prikkeldraad!

Tegen de tijd dat ik de huifkar heb bereikt is Francis al weer op de been (hij heeft dan toch al geen verwondingen!), holt samen met Maja en Bas achter Baccara die over de tweede draad springt, erin blijft hangen!

Geloof dat ik heel hard vloekte terwijl het gebeurde, misschien heb ik geschreeuwd maar ben daar niet zeker van.

Ik denk dat Stan m'n hart kon horen bonzen nadat het eerst even stilstond.

Voel dat er tranen in m'n ogen staan maar die knipper ik nerveus weg, 'k ben alleen ogenschijnlijk kalm.

Francis en Bas zijn als eerste bij het paard, roepen dat 't wel meevalt. Hij bloedt een beetje uit een aantal schrammen.

Francis snijdt de draden los, Baccara wordt bevrijdt.

De kar is zwaarder gehavend, maar kan ons minder schelen dan dat paard.

We zijn er allemaal van aangedaan. Maja die het toch van heel kortbij meemaakte blijft rustig. Zij en Bas zoeken alle brokstukken bijeen die overal verspreid liggen op de wei. Stan en ik blijven bij Baccara, die nog steeds nerveus is.

Rina heeft niks gezien. Die komt een uur later laconiek vragen hoe we op die wei zijn geraakt. Is om de een of andere reden lastig en legt zich te zonnen, wil met rust worden gelaten. Ze krijgt van de anderen meteen de wind van voren. Francis probeert de gemoederen te bedaren met een kwinkslag. Als dat niet lukt worden wat leuke scheldnamen gegild. Blijkt een prima manier om de spanning kwijt te geraken.

En dan weer wachten... op de eigenaars van het weiland. Zullen ze boos zijn of net heel begripvol? Kunnen we hier blijven staan? Is de huifkar te herstellen?

De boer is een schat, zijn hele familie trouwens. Krijgen een drankje aangeboden om de bibber te bedaren.

Alles kan: Kamperen op de wei kan, de huifkar repareren kan,....

De zon gaat rood onder.

't Leven ziet er opnieuw iets rooskleuriger uit. Het zou nog kunnen meevallen, morgen lijkt dit weeral lang voorbij, misschien...

Zaterdag, 14 oogst.

Costaros - Chapeauroux. 24 km

Helse wind. Weekend van 15 oogst, de national is drukker dan ooit. Kunnen er gelukkig af na 3 km.

Stan is de laatste week steeds als eerste op. Wat een ommekeer! Hij verplicht zich eerst z'n boeltje in te

pakken i.p.v. bij de pakken te gaan zitten - sterk nummer.

Deze gasten groeien, misschien groeien ze boven zichzelf uit, leren eindelijk zichzelf zijn. Zo'n tocht is teruggaan naar de natuur, terug naar onszelf, terug samenvallen met jezelf.

Landos, op een 1125 meterhoog plateau. Jubelkreetjes als we boven zijn.

De Loire ligt nu achter ons, vanaf vanmiddag volgen we rivier Chapeauroux.

Passeren 'Le Monde Nouveau', een kleine nederzetting die uitmondt in dorp Chapeauroux. Voor we het beseffen zijn we er al voorbij, zullen dus nooit weten of de nieuwe wereld ons aanstaat of, of het 'a brave new world' is.

Een kleine bultenaar, eigenaar van de camping, geeft ons mogelijkheid om de tentjes te zetten en kans om op te treden.

Succes doet de vermoeide voeten vergeten. Als Francis z'n 'approchez, approchez' begint te roepen komt 't volk eerst schoorvoetend en wat timide. Tegen 't eind staat het vol en na afloop blijven ze rondhangen, vragend naar nog. Aandacht en applaus, we kicken, bende showbeesten die we zijn!

De regen begint pas te vallen als alles is ingepakt, sympathiek van de weergoden.

Stan en Rina gaan uit, komen pas terug als 't al licht is.

Zondag, 12 september.

Col de Sallettes - Caunes Minervois. 21km.

Heb last van ochtendhumeur. Wordt nog erger door bitsige opmerkingen van Rina. Jongens toch, dit ochtendritueel speelt zich nu al maanden af. Er zijn dingen die nooit veranderen. Meestal kan ik er tegen soms helaas niet! Bijt op de knokkels van mijn hand om me te beheersen, bijt hard. 's Morgensvroeg met nuchtere maag reeds ontploffen kan niet gezond zijn.

Vanaf nu uitsluitend bergaf. Na acht kilometers, cafeetje, koffietje en een dorpswinkeltje met bijna niks, net genoeg dus, we kopen die shop gewoon op.

Stan gaat verderop zitten mokken nadat er ook voor hem koffie werd besteld.

Stan heeft 't moeilijk met zichzelf, met de naderende thuiskomst.

Vraag me vaak af of we deze jongeren nu integreren met zo'n project. Dit gebeuren vormt een breekpunt met hun verleden, met alles wat ze ooit meemaakten. Ben daar zeker van. Als je vasthoudt aan het oude kom je niet vooruit. Een nieuwe plant ontkiemt pas als het zaad is opengebrosen en gestorven.

Ze hebben een straffe prestatie neergezet, iets spectaculairs gerealiseerd.

Hoop dat ze zich ergens zullen thuisvoelen als ze terug zijn. Het is het lot van sommige mensen altijd weer weg te gaan, alsof ze alleen op dat ogenblik intensief leven. Zoals zovele van de jongeren die nergens meer kunnen aarden, in geen enkele instelling en evenmin bij hun ouders en die daarom telkens overal vertrekken. Ik zie hen als thuislozen. Thuislozen in de betekenis van een diep gewortelde rusteloosheid, steeds achtervolgd door heimwee naar een plaats waar ze nooit zijn geweest. Hoop dat iemand hen na al dit zal zeggen: 'Zover ben je gekomen, nu is het voorbij, hier ben je thuis...'

En wij? Geraken begeleiders nog ooit geïntegreerd nadien? Verdertrekken verbreekt de wortels, creëert zo'n sterke band met het ongebondene, het kosmische, het collectieve. Dit laat niemand onbewogen.

Eten in een toren aan een ruïne. Vooral Bas geniet van het beklimmen van de muren. Stan verlegt een grens in z'n durf, Rina wil niet onderdoen, Francis wil wel maar kan niet, pijnlijke ribben.

Baccara loopt voor 't eerst een trap op en af... spannend.

Stap met Rina die honderduit vertelt over de reizen die ze nog zal maken, Rina die zichzelf 't liefste als

nomade ziet.

Ineens zijn we in 't zuiden. Accent is anders, de lucht is klaarder blauwer, als na een storm, helderder alsof we de zee naderen. Zie Francis opleven, dit roept jeugdherinneringen op.

Kamperen in een parkje net voor de stad.

Koken en zoeken een dorpscafé. Bas ploetert zich een weg door de rivier, zien we de eerste uren nog niet terug.

Nog een veertig kilometers naar Carcassonne, daar drinken we op!

Vrijdag, 17 september.

Trèbes - CARCASSONNE!!!!

8 kilometers op een drafje, we huppelen ze meer dan we ze stappen.

En dan kunnen we de grensplaats aanraken, het staat er zwart op wit, CARCASSONNE, we zijn er!!

Roepen, springen, gillen aan de gemeentegrens. Een gekke bende. In de verte zien we de cité die ons lokt. Dat is ons echte einddoel. Met zijn allen hand in hand de hele straat bijna inpalmend lopen we dit stukje vlak voor de kar. Vermoedelijk lijken we eerder een dronkemansgezelschap zoals we zwalpen over de wegen van Carcassonne, ons aan mekaar vastklampend, mekaar rechthoudend en met een dwaze gelukzalige glimlach op ons gelaat. Je zou voor minder...

Aan de cité bluft Francis ons een weg naar de oude stadswallen. Mogen daar eigenlijk helemaal niet komen met paard en kar maar Francis' gezwaai met de brief van de gemeente en zijn overtuigende frans geratel, 'que nous sommes des invités specials de la commune', doet wonderen. We mogen door, vleien ons neer in het gras aan de oude stadswallen, kraken een fles cartagène, een apart wijntje dat de Fransen enkel voor eigen consumptie brouwen.

Dit is aankomen, euforie, magie, geluk, ...het einde... allemaal verweven.

Een tocht is zoals een concert samengesteld uit hoge en lage tonen, pauzes in de vervoering en hoogtepunten van daverende hartslagen!

Een wandeling bij zonsondergang, windgordijnen en schemerkleuren, ritselende bladeren, Baccara 's rammelende ketting in de nacht en de zon die 's ochtends vroeg groen door het doek van de tent schijnt. Avonden vol vrede, het vuurspel dat de gezichten goudglanzend oplicht, en het opwindende gevoel 'bij het moment' te leven in de zekerheid dat er geen 'morgen' is. Zo mag het eeuwig blijven...